

Revisorerna i Nordanstigs kommun

Nordanstigs kommun
Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktiges
presidium

2016-03-16

Revisionsrapport ”Granskning av bokslut och årsredovisning 2015-12-31”

Revisionen har via KPMG genomfört en granskning inom ovanstående område.

Revisionen hemställer om att kommunstyrelsen lämnar synpunkter avseende de rekommendationer och förslag som lyfts fram i rapporten, företrädesvis de som framgår av rapportens sammanfattning.

Revisionen emotser svar senast den 19 augusti 2016.

För Nordanstigs kommuns revisorer

Sverker Söderström
Ordförande

Nordanstigs Kommun

**Granskning av bokslut och
årsredovisning 2015-12-31
Revisionsrapport**

Offentlig sektor - kommuner och landsting

KPMG AB

2015-04-14

Antal sidor: 17

Rapport beträffande årsredovisning Nordanstig.docx

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	1
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	1
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte	2
4.	Avgränsning	3
5.	Revisionskriterier	3
6.	Ansvarig nämnd/styrelse	4
7.	Metod	4
8.	Projektorganisation	4
9.	Årsredovisningen	4
9.1	Allmän bedömning	4
9.2	Om efterlevnaden av gällande redovisningsrekommendationer	5
9.3	Kommunens förvaltningsberättelse	5
9.3.1	Balanskravet	5
9.4	Nämndsuppföljning	6
10.	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	6
10.1	Bakgrund	6
10.2	Finansiella mål	6
10.3	Verksamhetsmål	8
11.	Resultaträkning	10
11.1	Nyckeltal	10
12.	Balansräkning	11
12.1	Nyckeltal	11
12.2	Iakttagelser vid granskning av balansräkningen	12
12.2.1	Leverantörsskulder	12
12.2.2	Fordran migrationsverket	12
12.2.3	Prestationsbaserade intäkter	13

13.	Kassaflödesanalys	14
14.	Sammanställd redovisning	14

1. Sammanfattning

Vi har av Nordanstigs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2015-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

I syfte att minimera risken för brister i efterlevnaden av gällande redovisningsrekommendationer rekommenderar vi att kommunen, som en del i arbetet med att ta fram årsredovisningen, årligen gör en detaljerad avstämning mot rekommendationerna och att denna dokumenteras och bifogas bokslutdokumentationen. Vi har under avsnitt 9.2 och 12 pekat på några områden.

Vår rekommendation är att kommunen inför integration mellan redovisningen och leverantörsreskontran så att differenser inte kan uppkomma på detta sätt. Den manuella hanteringen bör vara så liten som möjligt för att minimera risken att fel uppstår, se avsnitt 12.2.1.

Vi bedömer att fordringar på Migrationsverket är för lågt upptagna med ca 1,4 mkr. Vi anser därför att kommunens intäkter för år 2015 är för lågt bokförda. Vi rekommenderar att rutinerna för att säkerställa riktigheten i redovisningen vad gäller ersättning från Migrationsverket behöver ses över. Vi rekommenderar också att rutinerna för att säkerställa god intern kontroll avseende s.k. ”återsök” ses över, se avsnitt 12.2.2.

Vi anser att intäkten för Senior Alert, 0,6 mkr, borde ha intäktsförts samma år som prestationen utfördes. Vi rekommenderar att rutiner för att säkerställa att intäkter redovisas i rätt period, se avsnitt 12.2.3.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Enligt KRL ska förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av målen för god ekonomisk hushållning. Av kommunstyrelsens kommentarer till god ekonomisk hushållning framgår att kommunens nettokostnader ökat kraftigt, framför allt inom äldreomsorgen. Kommunens nettokostnader mellan år 2014 och 2015 ökar med 4 procent medan skatteintäkterna ökar med 3 procent. Denna situation gör att kommunstyrelsen har insett, och uttryckt vikten av att ha en effektiv ekonomistyrning framöver. Justeringar i budgeten för 2016 – 2019 har genomförts med beräknade kostnadsbesparingar om 41,5 mnkr.

Finansiella mål

Vår bedömning är att resultatet är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för verksamheten med undantag för resultatmålet, se avsnitt 10.2.

Verksamhetsmål

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen endast i begränsad utsträckning är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi vill i detta sammanhang, likt tidigare år, framhålla vikten av mätbara mål samt tillförlitliga underlag och mätmetoder, vilket är väsentligt för att kunna göra en bedömning av huruvida resultatet är förenligt med målen. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för en fortsatt utveckling av dessa processer, se avsnitt 10.3.

2. Bakgrund

Vi har av Nordanstigs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2015. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för att kunna avge revisionsberättelsen.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

4. Avgränsning

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2015.

Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Det innebär att vi har granskat nyckeltal, stämt av balanskravsredovisning, investerings- och driftsredovisning mot underlag. Icke finansiell information som inte har någon påverkan på de finansiella delarna i årsredovisningen har endast granskats med avseende på den är förenlig med den finansiella redovisningen.

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL¹ och Skyrev². Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

I vår granskning av årsredovisningen ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingringar.

Granskning av pensioner är begränsad till den del som tagits upp som en avsättning vilket görs för pensioner som intjänats efter 1998. Intjänade pensioner innan detta år är redovisade som en ansvarsförbindelse och har således inte belastat resultat och balansräkningar.

Den sammanställda redovisningen har granskats utifrån uppgifter som erhållits från dotterbolagen. Vi har inte granskat dessa bolag.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

¹ Sveriges Kommuner och Landsting

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

6. Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är saklighetsgranskad av Margareta Tamm-Persson, ekonomichef.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Översiktlig analys av resultaträkningen

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Sven-Erik Mårtensson, auktoriserad revisor och Kristoffer Bodin, revisorsassistent, under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor.

9. Årsredovisningen

9.1 Allmän bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi anser att årsredovisningen i allt väsentligt följer lag och god redovisningssed.

Kommentar

Vi har vid en avstämning mot RKR's rekommendationer noterat ett antal punkter där kommunen inte följer rekommendationerna. Någon avgörande inverkan på bedömningen av årsredovisningen bedöms inte föreligga. Vi rekommenderar dock att ansvariga i ett tidigt skede ser över delarna i årsredovisningen och anpassar årsredovisningen utifrån rekommendationerna.

9.2 Om efterlevnaden av gällande redovisningsrekommendationer

I årsredovisningen anges under avsnittet ”Redovisningsprinciper” att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med lagen om kommunal redovisning och Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningschefen samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer. Baserat på detta och väsentlighetsprincipen är vår bedömning att kommunen i huvudsak efterlever rekommendationerna. Med följande undantag:

- Från och med 2014 gäller RKR 11.4 och reglerna om komponentavskrivning för materiella anläggningstillgångar. Denna regel följer inte Nordanstigs kommun fullt ut, man har under året börjat tillämpa detta på nya tillgångar. Upplysning om detta finns i årsredovisningen.
- Enligt RKR 18.1 ska överuttag för verksamheter som regleras av självkostnadsprincipen redovisas som en förutbetalad intäkt. Nordanstigs kommun har under året ändrat till att redovisa renhållningskollektivets fordran på skattekollektivet som en avsättning.

Kommentar

Av den praxisundersökning som publicerades hösten 2014 framgår att det överlag finns brister i efterlevnaden i kommuners och landstings årsredovisningar. I syfte att minimera risken för detta i kommunens årsredovisning rekommenderar vi att kommunen, som en del i arbetet med att ta fram årsredovisningen, årligen gör en detaljerad avstämning mot rekommendationerna och att denna dokumenteras och bifogas bokslutdokumentationen.

9.3 Kommunens förvaltningsberättelse

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

9.3.1 Balanskravet

I KL finns de fr o m år 2000 gällande reglerna om balanskravet, vilket innebär att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. Exempel på där synnerliga skäl kan anses föreligga är när kommuner medvetet och tydligt gjort avsättningar och byggt upp ett avsevärt eget kapital för att möta framtida kostnadsökningar eller intäktsminskningar. Några specifika avsättningar har inte gjorts inom det egna kapitalet.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen under rubriken ”God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning”. Kommunens redovisade överskott i balanskravsutredningen för året uppgår till 7,7 mkr. Vid avstämning av balanskravet har lagts till årets orealiserade förluster i värdepapper med 0,9 mkr och avdrag gjorts med återföring av orealiserade förluster. Vi noterar att det inte finns något negativt balanskravsresultat att reglera och de justeringar som gjorts inte medför att ett negativt balanskravsresultat uppstår.

9.4 Nämndsuppföljning

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

10. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

10.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Enligt KRL ska förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av målen för god ekonomisk hushållning.

10.2 Finansiella mål

I kommunens budget för 2015 och flerårsplan för år 2016 – 2018 finns sex finansiella mål. Målen är formulerade på samma sätt som tidigare år.

I förvaltningsberättelsens avsnitt ”God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning” görs en uppföljning av de finansiella målen och en bedömning av resultatet för 2015 enligt följande:

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Resultat enligt årsredovisningen	Bedömning enligt årsredovisningen	Vår kommentar
Resultatet för år 2015 budgeteras till 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och fastighetsavgift. Resultaten för år 2016 - 2018 budgeteras till lägst 2 procent av skatter, generella statsbidrag och fastighetsavgift.	1,5 %	Resultatet var 7 868 tkr. Det motsvarar drygt 1,5 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag samt fastighetsavgift. Målet har inte uppnåtts.	Målet bedöms inte ha uppnåtts

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Resultat enligt årsredovisningen	Bedömning enligt årsredovisningen	Vår kommentar
Investeringsvolym 2015 kan högst motsvara årets avskrivning plus 5 mnkr, dock högst 20 mnkr. Ombudgetering från föregående år + årets investeringsvolym får vara högst årets avskrivningar gånger två.	Investeringar i materiella anläggningstillgångar var enligt KFA 15 242 tkr. Avskrivningarna var 14 402 tkr enligt RR,	Investeringarna var 15 216 tkr. Avskrivningarna var 14 403 tkr. Ombudgetering gjordes med 5 585 tkr. Målet har uppnåtts.	Målet bedöms ha uppnåtts
Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen ska vara lägst 30 procent.	40,4 %	Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen var 40,4 procent. Målet har uppnåtts.	Målet bedöms ha uppnåtts.
Likviditeten ska vara lägst 100 procent, d v s omsättningstillgångarna ska vara högre än de kortfristiga skulderna.	118 %	Likviditeten var 118 procent. Målet har uppnåtts.	Målet bedöms ha uppnåtts
Samtliga investeringar bör finansieras med egna medel.	Inga nya lån	Samtliga investeringar 2015 finansierades med egna medel och statsbidrag. Inga lån togs upp för att finansiera investeringarna. Målet har uppnåtts.	Målet bedöms ha uppnåtts
Kommunen ska amortera låneskulden med minst 6 procent per år.	Långfristiga externa låneskulder har minskat 3,6 mkr (6,7 %)	Låneskulden amorterades med drygt 9,5 procent. Målet har uppnåtts.	Målet bedöms ha uppnåtts

Kommentar

Det finansiella målet knutet till soliditet bör mätas inklusive ansvarsförbindelse då redovisningen av ansvarsförbindelse är ett undantag från "normal" redovisningssed på grund av att många kommuner skulle redovisa ett negativt eget kapital om detta gjordes. Vi har noterat att kommunen har ändrat detta finansiella mål inför 2016 till att mätas inklusive ansvarsförbindelser vilket vi anser vara en positiv förändring.

Sammantaget är vår bedömning att resultatet för 2015 är förenligt med fullmäktiges finansiella mål med undantag för resultatmålet.

10.3 Verksamhetsmål

I förvaltningsberättelsens avsnitt "Kommunfullmäktiges övergripande verksamhetsmässiga mål" görs en uppföljning av de övergripande mål för verksamheten som fastställts enligt följande:

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten	Bedömning enligt årsredovisningen	Vår bedömning
Under 2015–2018 utveckla skolmiljöer som ger eleverna goda möjligheter att klara skolans mål utifrån elevernas förutsättningar.	Gult = målet kommer att uppnås men ytterligare insatser behövs.	Målet har delvis uppnåtts.
Under 2015–2018 utveckla miljöer för attraktivt boende.	Gult = målet kommer att uppnås men ytterligare insatser behövs.	Målet har delvis uppnåtts.
Under 2015–2018 ska miljön och folkhälsan i Nordanstigs kommun succesivt förbättras.	Gult = målet kommer att uppnås men ytterligare insatser behövs.	Målet har delvis uppnåtts.
Under 2015–2018 ska tryggheten bland kommunens invånare öka.	Gult = målet kommer att uppnås men ytterligare insatser behövs.	Målet har delvis uppnåtts.
Under 2015–2018 ska förutsättningarna för näringslivet utvecklas och förbättras i kommunen.	Gult = målet kommer att uppnås men ytterligare insatser behövs.	Målet har delvis uppnåtts.

Kommentar

Eftersom målen är satta för mandatperioden 2015 – 2018 så tolkar vi det som att bedömningen görs utifrån hur målet har utvecklats under 2015. För att kunna bedöma möjligheten att uppnå målen skulle information om i vilken riktning(trend) kommunen rör sig emot underlättas.

Av kommentarer till målet som rör tryggheten hos befolkningen går det inte att bedöma om tryggheten ökar eller inte. Dock visar den att Nordanstig är en trygg kommun att vistas i.

För målet som rör näringslivsutveckling skulle man kunna säga att det inte uppfyllts genom att kommunen gått ned i ranking från främsta kommun i Gävleborg till en andraplats. Såsom målet är utformat har kommunen då inte uppnått en ökning men man ligger dock ändå väl till i förhållande till andra kommuner i länet.

Av de fem övergripande verksamhetsmål som fastställts i kommunens budget är det inget mål som uppfyllts helt. De fem målen beräknas kunna uppfyllas, men ökade insatser behövs. Med hänvisning till osäkerheten i beräkningen gör vi inte någon annan bedömning.

Vi bedömer därför att resultatet enligt årsredovisningen endast i begränsad utsträckning är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi vill i detta sammanhang, likt tidigare år, framhålla vikten av mätbara mål samt tillförlitliga underlag och mätmetoder, vilket är väsentligt för att kunna göra en bedömning av huruvida resultatet är förenligt med målen. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för en fortsatt utveckling av dessa processer.

11. Resultaträkning

11.1 Nyckeltal

Kommunen

Belopp mkr	Utfall 2015-12-31	Utfall 2014-12-31	Budget 2015
Verksamhetens nettokostnader	- 507,0	- 486,5	-502,4
Förändring i % jämfört med föregående år	4,2 %	4,3 %	
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	515,6	501,6	516,0
Förändring i % jämfört med föregående år	2,8 %	3,5 %	
Finansnetto	-0,7	- 2,5	-3,3
Resultat	7,9	12,5	10,3
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	98,5 %	97,5 %	98,0 %

Årets redovisade resultat uppgår till 7,9 mnkr, vilket är under budget med 2,4 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader är som framgår ovan 4,6 mnkr högre än budget. Bland större negativa avvikelser kan nämnas vård och omsorg – 9,2 mnkr plus gymnasium och komvux – 5,4 mnkr. Detta balanseras upp av överskott inom området särskilda verksamheter, 30,8 mnkr, se B i tabell för avvikelser mot budget under avsnittet avvikelser mot budget i årsredovisningen.

Kommunkoncernen

mkr	Utfall 2015-12-31	Utfall 2014-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-494,3	-476,6
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	515,6	501,6
Finansnetto	-5,8	-8,8
Skatter	- 0,1	0
Årets resultat	15,4	16,2
Verksamhetens netto- kostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	97,0 %	96,8 %

Principiellt kan sägas att nyckeltalen för kommunkoncernen är väl så viktiga som kommunens då de återspeglar alla kommunens aktiviteter, oavsett om de organiserats inom kommunen eller via kommunens bolag.

11.2 Iakttagelser vid granskning av resultaträkningen

11.2.1 Attest av löneutbetalningar

Vi har noterat vid vår granskning av rutiner för hantering av lönekostnader att attester av utbetalning av löner inte sker. Vi har påtalat denna brist och åtgärder skall vidtagas för att införa detta.

12. Balansräkning

12.1 Nyckeltal

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2014 – 2015.

Belopp i mkr	Kommunen		Koncernen	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Balansomslutning	359,6	319,3	595,8	542,6
Redovisat eget kapital	145,1	141,8	190,7	180,3
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	- 113,8	- 126,3	-68,3	- 87,8
<i>Soliditet redovisad</i>	40,4 %	44,4 %	32,0	33,2 %
<i>Soliditet inkl ansvarsförbindelser för pensioner</i>	- 31,6 %	- 39,6 %	- 11,5 %	- 16,2 %
Omsättningstillgångar	147,3	109,3	152,8	112,5
Kortfristiga skulder	125,1	93,5	155,0	112,3
<i>Balanslikviditet</i>	117,7 %	116,9 %	98,6 %	100,2 %

Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt. Ofta eftersträvas en soliditet på 20 – 30 %. Den hantering som görs med pensioner intjänade före 1998 är ett undantag från normal redovisningssed då denna skulle redovisas som en skuld. Med hänsyn till den ej bokförda pensionsskulden är soliditeten negativ.

Balanslikviditeten visar betalningsförmågan på kort sikt. En svag soliditet kan i förlängningen leda till en ansträngd likviditet. Som mått bör likviditeten normalt uppgå till 100 %, d.v.s. de tillgångar som på kort sikt kan omsättas i pengar bör vara lika stora som de skulder som ska betalas på kort sikt.

Kommentar

Om pensionsåtagandet intjänat före år 1998, som i enlighet med KRL redovisas som ansvarsförbindelse, inräknas är eget kapital och soliditet negativ. Trenden att den negativa soliditeten minskar är dock positiv.

12.2 Iakttagelser vid granskning av balansräkningen

12.2.1 Leverantörsskulder

Det har vid granskningen framkommit att differenser uppträder vid avstämningen mellan redovisningen och leverantörsreskontran som är ett sidoordnat system för att hantera inkomna fakturor. Enligt uppgift uppkom dessa differenser i samband med att man genomförde en uppdatering av affärssystemet. Vår uppfattning är att differenserna har ackumulerats under året och uppgick vid balansdagen till drygt 400 tkr.

Kommentar

Vår rekommendation är att införa integration mellan redovisningen och leverantörsreskontran så att differenser inte kan uppkomma på detta sätt. Den manuella hanteringen bör vara så liten som möjligt för att minimera risken att fel uppstår.

12.2.2 Fordran migrationsverket

Nordanstigs kommun har avtal med Migrationsverket om att ta emot sju ensamkommande barn som är asylsökande och 30 ensamkommande barn som fått uppehållstillstånd. I enlighet med överenskommelsen erhåller kommunen, oavsett om platsen är belagd eller inte, 1.600 kr/dygn och plats (beloppet behöver inte sökas utan utbetalas från Migrationsverket kvartalsvis i efterskott). Ytterligare 300 kr/dygn kan återsökas för platser som varit belagda.

Nordanstigs kommun har bokat upp 5,4 mkr som fordran på Migrationsverket, vilket motsvarar 31 platser. Beräknat på 37 platser blir fordran omkring 1 mkr högre, under antagandet att samtliga platser varit belagda samtliga dagar. Vi har inte erhållit någon annan uppgift än att platserna i stort sett har varit belagda varför vår bedömning är att fordran och därmed 2015 års intäkter är ca 1 mkr för lågt beräknade.

Vidare har en fordran på Migrationsverket avseende extraordinära kostnader för evakueringsplatser bokats upp med 2,2 mkr. Enligt ansökan som upprättat den 4 februari 2016 uppgår fordran till 2,6 mkr d.v.s. 0,4 mkr lägre än den intäkt som kommunen beräknat att erhålla. Enligt uppgift gör ansvariga bedömningen att hela beloppet kommer att utbetalas. Vår bedömning är därför att fordran och därmed 2015 års intäkter är 0,4 mkr för lågt beräknade.

Kommunen erhåller för personer som fått uppehållstillstånd ett schablonbelopp (51 – 82 tkr/person beroende på ålder) som utbetalas från Migrationsverket under två år vid åtta tillfällen. Medlen ska användas till etableringsinsatser såsom praktisk hjälp vid bosättning, introduktion och merkostnader i skola etc, utbildning i svenska och mycket annat. Nordanstigs kommun har bokat upp erhållna schablonbelopp motsvarande 2,7 mkr som förutbetalda intäkter.

Den beräkning som ligger till grund för beloppet baseras på att kommunen har erhållit 1,2 mnkr för de nyanlända under år 2015 och 1,2 mnkr för de som anlände under år 2014, totalt 2,4 mnkr 2015. Kostnaderna för år 2015 uppgick till 1,9 mnkr. Överförda intäkter från föregående år, 2,2 mnkr. Överskott 2,7 mnkr överfördes till 2016 utifrån att medlen utifrån den information kommunen erhållit på Migrationsverkets informationsträffar att det är fullt möjligt att överföra dessa medel i en tre års period.

I övrigt vad gäller återsökning från Migrationsverket saknas formella rutiner för intern kontroll där någon annan än den som upprättar underlaget för återsökning kontrollerar att ansökan är rätt upprättad. Vidare bör rutiner för att säkerställa att kostnader som är möjliga att återsökas enkelt kan återfinnas i bokföringen samt stämmas av mot att intäkter också har erhållits för posten.

Kommentar

Vi bedömer att fordringar på Migrationsverket är för lågt upptagna med ca 1,4 mkr. Vi anser därför att kommunens intäkter för år 2015 är för lågt bokförda. Noteras att ingen del av fordran på Migrationsverket, totalt 10,4 mkr, är betald vid vår granskning. Vi gör dock ingen annan bedömning än att kommunens fordran inkl. ej uppbokade belopp är säker.

Specifikation över periodiseringen av schablonbeloppet behöver ses över så att det går att härleda vilka medel som hör till respektive period och när den nyanlände fick uppehållstillstånd (d v s startdatum för perioden som beloppet ska gälla). Vi rekommenderar även att fördelningen av schablonbeloppet ses över så att såväl integrationsavdelning, skola och förskola samt vuxenutbildning och övrig verksamhet kan fullgöra uppdraget på ett bra sätt.

Vi rekommenderar att rutinerna för att säkerställa riktigheten i redovisningen vad gäller ersättning från Migrationsverket behöver ses över. Vi rekommenderar också att rutinerna för att säkerställa god intern kontroll avseende återsök ses över.

12.2.3 Prestationsbaserade intäkter

Prestationsbaserade ersättningar utbetalas om vissa handlingar genomförts eller vissa mål, nyckeltal eller nivåer uppnått. Bidraget ska enligt RKR bokföras i samma perioder som prestationerna utförts.

Nordanstigs kommun har erhållit prestationsmedel för Senior Alert. Den del av intäkten som inte har förbrukats under år 2015, 0,6 mkr, har bokats upp som en förutbetalad intäkt. Vi har inte tagit del av något underlag som motiverar att intäkten skuldförs utifrån att kommunen kan bli återbetalningsskyldig.

Kommentar

Vi anser att intäkten för Senior Alert borde ha intäktsförts samma år som prestationen utfördes. Vi anser därför att det inte är förenligt med god redovisningssed att spara intäkten ytterligare ett år. Vi rekommenderar att rutiner för att säkerställa att intäkter redovisas i rätt period.

13. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.1.

Av betalningsflödesrapporten framgår att kommunens verksamhet före avskrivningar under år 2015 gett ett överskott på 59,2 mkr. Investeringar med har gjorts med 15,2 mkr. Finansieringsverksamheten har ett netto på - 4,0 mkr. Förändringen i likvida medel uppgår till + 39,9 mkr varav nästan hälften kommer från den utbetalning som skett av medel för flyktingstöd.

Vi bedömer att kassaflödesanalysen ger en rättvisande bild.

14. Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden. Vi har granskat den sammanställning som gjorts av den sammanställda redovisningen utifrån de uppgifter som lämnats via dotterbolagens årsredovisningar. Sammanställningen bedöms vara riktigt utförd.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 procent av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen de helägda dotterbolagen Nordanstigs Bostäder AB, Nordanstig Vatten AB, Nordanstigs Fjärrvärme AB och Nordanstigs Fastighets AB. Övriga bolag, kommunalförbund samt stiftelser har inte konsoliderats med hänvisning till att de är oväsentliga.

KPMG, dag som ovan

Sven-Erik Mårtensson
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor